

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Postboks 1025 Sentrum, 0104 Oslo
Telefon 21 02 34 00
Telefaks 21 02 34 01
Besøksadresse Tollbugata 35
Kontingentkonto 8380 08 68621
Bankkonto annet 8380 08 68605
post@forskerforbundet.no
www.forskerforbundet.no
Foretaksnr 971 422 505

Deres ref: 200700564-/its

Vår ref: 214/07, sl

Vår dato: 27.04.2007

HØRING - GODKJENNING OG GODSKRIVING AV HØYERE UTDANNING I NORGE

Det vises til Kunnskapsdepartementets høringsnotat datert 30.01.2007 vedr innstilling fra utredningsutvalg for godkjenning og godskriving av høyere utdanning i Norge.

Forskerforbundet synes rapporten gir en grundig beskrivelse av dagens system for godkjenning og godskriving av høyere utdanning i Norge. I rapporten beskrives også tilsvarende systemer i Sverige, Danmark og Nederland. Utvalget har videre foretatt en vurdering av de mest sentrale problemstillingene i tilknytning til godkjenning og godskriving av høyere utdanning i Norge og har kommet med forslag om flere tiltak bl a for å bedre saksbehandlingsrutiner og effektivisere behandlingen av søknader om godkjenning og godskriving av utenlandsk utdanning.

Dette er blant de problemstillinger utvalget var spesielt bedt om å vurdere. Forskerforbundet er skeptisk til om utvalgets forslag er tilstrekkelige og tviler på om de foreslåtte tiltakene vil bidra til en vesentlig bedre integrasjon av innvandrere i det norske arbeidsmarkedet eller til raskere og mer effektiv behandling av søknader.

Forskerforbundet vil i det følgende kommentere nærmere utvalgets forslag.

3.1 Nasjonal database for godkjenning av utenlandsk høyere utdanning (NAG)

En nasjonal database med bl a informasjon om hvordan utenlandsk høyere utdanning er blitt godkjent ved norske høyere utdanningsinstitusjoner, er etter Forskerforbundets mening et viktig hjelpemiddel i arbeidet med å effektivisere behandlingen av godkjenningssaker, sikre likebehandling av slike saker og gi faktainformasjon til både søkere og institusjoner. Etter utvalgets vurdering fungerer imidlertid ikke dagens nasjonale database, NAG, optimalt; datagrunnlaget er mangelfullt, ikke alle institusjoner har bidradd med informasjon om godkjenningssaker, og NAG er av personvern hensyn lukket for søkere.

Forskerforbundet synes dette er beklagelig og støtter forslaget fra utvalget om å nedsette en arbeidsgruppe som går gjennom de forskjellige problemstillingene forbundet med hvordan NAG fungerer i forhold til hensikten med databasen.

3.2 Prosedyrer for saksbehandling ved godkjenning og godskriving av høyere utdanning

Gode saksbehandlingsrutiner er viktige både for å redusere saksbehandlingstiden, bidra til en ryddig prosess og holde søkerne informert om saksbehandlingen. Etter Forskerforbundets mening er dette noe institusjonene tilstreber selv om ikke alle har skriftlig nedfelte rutiner. Det som imidlertid kan forlenge saksbehandlingstiden og bidra til å gjøre prosessen uforutsigbar, er et eventuelt behov for å foreta faglige vurderinger. Dette er imidlertid problemstillinger utvalget i liten grad har drøftet eller kommet med endringsforslag til.

Forbundet har ingen innvendinger til de to forslagene utvalget har kommet med under dette punktet, men tror at det er nødvendig med også andre tiltak dersom tiden forårsaket av faglige vurderinger, skal kunne reduseres i vesentlig grad.

3.3 Godskriving av høyere utdanning mellom norske institusjoner

Forskerforbundet støtter ikke forslaget til endring av §3-4(1) i universitets- og høyskoleloven. Etter forbundets mening er forslaget om at "Studiepoeng.....skal i den utstrekning de er relevante, godskrives i sin helhet studenten som del av grad eller yrkesutdanning..." i strid med prinsippet om uttelling etter tid for tid. Dette prinsippet har vært sentralt i godkjenning av høyere utdanning i mange år, og Forskerforbundet ønsker at dette opprettholdes uten forbehold.

Forskerforbundet foreslår derfor at §3-4(1) formuleres på følgende måte:

” Studiepoeng fra beståtte emner og fag fra en institusjon som går inn under denne lov, skal godskrives i sin helhet studenten som del av grad eller yrkesutdanning ved de andre institusjonene. Vedkommende institusjon skal påse at det ikke gis dobbel uttelling for samme faginnhold. ”

Forskerforbundet støtter derimot forslaget til endring av §2 i forskrift om godskriving av høyere utdanning av 10.april 2006.

3.4 Godkjenning av utenlandske doktorgrader

Forskerforbundet har forståelse for forslaget fra utvalget om at merkostnader ved bedømmelse av utenlandske doktorgrader som ikke begrunnes i søknad på utlyst stilling ved institusjonene, belastes søkeren. Forbundet er klar over at det er meget ressurskrevende for en institusjon, både i forhold til tid og penger, å foreta en faglig vurdering av en doktorgrad der kanskje spesialsakkyndige må hentes inn. Dette kan derfor forsvare at institusjonene får adgang til å innkreve et vederlag.

På den andre siden kan dette føre til at personer med doktorgrad fra utlandet hindres i å få anerkjent kompetanse i forhold til arbeidsmuligheter og lønn, eventuelt hindres i å komme inn på arbeidsmarkedet. Det er ikke sikkert at alle personer fra utlandet har økonomisk evne til å betale et vederlag. Så lenge det bare er universitetene og enkelte høyskoler som har myndighet til å foreta slike vurderinger, kan betaling skape begrensninger med negative sosiale effekter. Det er heller ikke sannsynlig at antall godkjenningssøknader blir så høyt at belastningen på enkeltinstitusjoner blir uakseptabel. For Forskerforbundet blir dette så tungtveiende

at forbundet ikke finner å kunne støtte utvalgets forslag. Forbundet går derfor inn for å videreføre dagens praksis der godkjenning av utenlandsk doktorgrad foretas av institusjonene uten vederlag, på linje med godkjenning av annen høyere utdanning fra utlandet.

3.5 Norskopplæring

Forskerforbundet har ingen innvendinger til forslaget fra utvalget.

4 Godkjenning av høyere utdanning fra utlandet – myndighetsfordeling mellom institusjonene og NOKUT

Forskerforbundet støtter forslaget om å videreføre systemet for godkjenning og godskriving av høyere utdanning fra utlandet slik det fremkommer i § 3-4 i lov om universiteter og høyskoler og med den myndighetsfordeling som i dag er etablert mellom institusjonene og NOKUT.

5 GSU-listen

Utvalget var spesielt bedt om å vurdere behov for endringer i systemet for godkjenning og godskriving av høyere utdanning slik at innvandrere med slik utdanning gis bedre muligheter til å komme inn på det norske arbeidsmarkedet eller ta videre utdanning.

I dette kapitlet foreligger det et forslag fra et mindretall i utvalget om å ta ut kriteriet innhold/læringsutbytte ved vurdering av krav til generell studiekompetanse og bare ta hensyn til tid (antall år med skolegang frem til universitetsstudier i hjemlandet) og alder (alder ved skolestart og ved avsluttet skolegang). Forskerforbundet ser at forslaget kunne gitt innvandrere med høyere utdanning bedre muligheter for å komme inn på det norske arbeidsmarkedet, men forbundet mener likevel at en faglig vurdering er nødvendig. Forskerforbundet støtter derfor forslaget fra utvalgets flertall som går inn for å beholde dagens kriterier for vurdering av krav til generell studiekompetanse inkludert kriteriet om innhold/læringsutbytte. Selv om kriteriet kan være vanskelig å definere, mener forbundet kriteriet må beholdes fordi det bl a indikerer om studentene har faglig grunnlag for å ta høyere utdanning og gir også fremtidige arbeidsgivere informasjon om hvilken faglig bakgrunn en person har. Forbundet viser i den forbindelse til særmerknaden fra Kaja Schiøtz som forbundet kan slutte seg til. Etter forbundets mening er det viktig at alle studenter, enten de har norsk eller utenlandsk utdanning, tas opp til utdanninger de har faglig grunnlag for å gjennomføre på en tilfredsstillende måte.

6 Informasjon

Det er stort behov for oppdatert og korrekt informasjon til søkere, veiledere/rådgivere, arbeidsgivere og andre aktuelle brukere om adgang til studier, om godkjenning og godskriving av høyere utdanning og om godkjenning som kreves

for regulerte yrker. Forskerforbundet støtter derfor utvalgets forslag om at det opprettes et nasjonalt informasjonssenter som legges administrativt til NOKUT.

Med vennlig hilsen
Forskerforbundet

Kari Kjenndalen
Generalsekretær

Sigrid Lem
Ass.generalsekretær

Gjenpart til : Universitets- og høghskolerådet
Unio